

E E V W I C H E D I C T
O N S H E E R E N
D E S
C O N I N C X

R A E C K E N D E D E G O E D E R E N , R E C H T E N

Ofte penninghen hier voormaels ghesequelstreert , ghenantiseert , ghe-
depoiteert , ofte ghebleven in handen van syne Officieren, soo als Pre-
voften, Bailliuën , Amptmans , Meyers , Depositarissen, Grefsiers ;
Secretarissen, ofte andere perfoonen hebbende in hunne macht ofte posses-
sie eenighe van de voorz. goederen, rechten ofte penninghen, in dese
syne Landen van herwaertsover.

T O T B R V S S E L .

By Huybrecht Anthoon *Velpius*, Drucker van syne Majc-
steyt, inden gulden Arent by t'hoff, 1663

REVISED

GENERAL

COMPANY

INCORPORATED

NEW YORK

1900

NEW YORK

1900

THE COMPANY

NEW YORK

1900

HILIPS by der gratie Godts, Coninck van Castillen, van Leon, van Arragon, van beyde de Sicilien, van Hierusalem, van Portugal, van Navarre, van Grenade, van Tolenden, van Valentien, van Galicien, van Maillorcken, van Sevilien, van Sardinien, van Cordube, van Corsycke, van Murcie, van Jaen, van de Algarben, van Algesire, van Gibraltar, van de Eylanden, van Canarien, van Indien, soo Orientale als Occidentale, van de Eylanden ende vastelanden, der Zee Oceane: Arts-Hertoghe van Oostenryck: Hertoghe van Burgundien: van Lothryck, van Brabandt, van Limbourg, van Luxembourg van Gelre, ende van Milanen: Grave van Habsbourg, van Vlaenderen, van Arthois, van Burgundien: Palsgrave van Thirol, van Henegouwe, ende van Naemen: Prince van Swave: Marck-grave des Heylighs-Ryckx van Roomen: Heere van Salins, van Mechelen: ende Dominateur in Asien ende Affriken. Allen den ghenen die dese ieghenwoordighe sien sullen, saluyt. Alsoomen overlanghen-tydt ghewaer gheworden is, dat vele goede sommen van penninghen hier voormaels ghe-nantiseert ende gheconsigneert, in handen van de Prevoesten, Bailluyen Amptmans, Meyers, Depositariissen, Greffiers, Secretarissen, Huissiers, ende andere persoonen, hebbende in hunne macht ofte possessie

eenighe goederen , rechten , ofte penninghen , ghesequestreerde , ghenantiseerde , ghedepositeerde , ghecommen ofte by hen ghebleven synde , soo van onse Raeden ende Bancken van Justicie , als van Subalterne tribunalen van onse Steden , Heerlyckheden , ende niet minder die van onse vassaelen aldaer blyven ghesequestreert , soo langhen tydt van jaeren dat niet alleenelyck de processen syn comen te worden onghewesen , ende de Instanstien verlaeten , maer dat soo wel de ghenantiseerders , als nantiseerders ende consigneerders ende van ghelycken de ghene tot wiens profyt die depositie ghedaen is , syn comen t'overlyden ende dat de voorschreven depositie niet en worde ghereclameert , te meer de ghene die de selve ten onderen hebben , hunne handen daer mede vullen , ende de selve penninghen opwinninge stellen , ende soo eenen woecker maecken van het goet van een ander , al ist dat sy voor die bewaringhe van de selve ghenoechsaem syn gheloont , sy die selve niet en moghen raeken sonder te doen eene specie van diverye , en daer-en boven datter syn gheweest eenighe executeurs van Testamenten Momboirs , ende Curateurs van weesen minder jaighe , ende andere administrateurs , Gouverneurs , ende bedienders tot den ontfanck , handelinghe ende directie van anderlieden goederen , soo van Gheestelycke als van weerelycke personen de welcke door loop van tyde , ende hun diennende van de onwetenthey , absentie , ofte subyte doot van

de

de perſoonen aen de welcke de effecten , die ſy in handen ſyn hebbende , aengaen , hun daer van hebben meeſter ghemaect ende aen hunne goederen ghevoeght ſonder daer van Rekeninghe te doen daer het behoort, ende dat by wel gheintentioneerde perſoonen ons te kennen is ghegeven , dat deſe ongheregheltheden den meeſten-deele voort commen datmen door onverdrachelyck verdrach ghelaeten heeft aende erfghenamen van ſulcken Greffiers, ende andere publicke Officieren , hebbende het beſit van de Caſſen van de Conſignation van penninghen ende papieren van de welcke hunne voorſaeten hadden de bewaeringhe, van hun te obligeren daer van aſſtant te doen ende hunne handen te ydelen in de Treſoryen, Maſſarderyen , Argenteryen oft andere Comptoiren van Steden ende Bancken van Juſtitie , ſommighe hun excuſeren van ſulcx te doene, op t'gene dat van deſyde van hunne voorſaeten ſy altyt blyven reſponſabel aen degene die verſoecken te lichten ofte weder te hebben die nantiffementen ende conſignation, ende dat het niet in gebruyck en is ende men hun niet en ſouden kunnen ſtellen buyten obligatie, op welck pretexte ſy alſoo effectivelyck perlevereren , eendeels, in de fonctie ende officie van de ghene waer van de qualiteyt niet en heeft kunnen worden aen hun overgeleth ende hun dringende in d'exercitie van den publicken laſt , ſonder behoorlycke qualiteyt , wy ſyn beweeght gheweest daer inne behoorelycke remedie te

stellen niet alleenelyck vuyt te royen sulcken schade-lycke quaeden aen het publyck, ende interessabel aen onse besondere goede vassaelen ende onderfaeten, maer oock tot onderhout van onse Hoocheyt, Rechten ende Regalen, ende doen regeren sulcken twistige goederen onder onse Conincklycke handt. DAEROMME SOO IST dat wy by deliberatie van onsen seer lieven ende getrowen Neve Don Loys de Benavides, Carrillo ende Toledo, Marckgrave van fromista ende van Caraçena, Grave van Pinto, van onsen Raede van Staete, Stadt-houder, Gouverneur ende Capiteyn Generael van onse Nederlanden ende van Bourgondien &c. Ende daer op gehadt het advys van die van onse Secreten Raede, ende Finantien, hebbende daer over alvorens geconfereert met onse Raede Fiscale van de Raeden van herwaerts over, hebben door dit eeuwich Edict gheordonneert ende ghestatueert, ordonneren ende statueren door dese iegenwoordige voor weth ende algemeyn Reglement die poincten ende Articulen hier naer-volgende.

I.

In den eersten hebben wy verclaert ende verclaeren by desen dat soo haest het overlyden sal ghecomen wesen van eenigen Provoest, Bailluy, Amptman, Meyer, Depositaris, Greffier, Secretaris, Huissier ofte

ofte van eenige andere perſoonen , hebbende in hunne macht oft beſich , eenige goederen , rechten ofte penningen hier voorens geſequeſtreert , genantifeert , gedepoſiteert , ofte in hunne handen ghebleven , t'ſy by forme van erffeniſſe , engagiere oft andersints , die Weduwen , Erffgenamen ofte Cautionariſſen ſullen gehouden weſen die pampieren , die onder hun , binnen hun leven ſullen gedepoſiteert gheweelt hebben , oft aen hun overghelevert by die Erffgenamen van hunne voorſaeten te ſtellen in de Comptoiren ende Secretariyen van de bancken van Juſtitie daer ſy gedient ſullen hebben , ende die nantiffementen gedaen in hunne handen , oft die van hunne voorſaeten , ſoo die aen hun overghelevert ſyn gheweelt van gelycken te ſtellen in de Treſoryen , Maſſarderyen ende Argenteryen (ſoo daer eenige ſyn) ende in gebreke van de ſelve in eenige andere plaetie die wy ofte onſe Raeden , iegelyck in ſyn juridiſctie , ten eynde voorſz. ſullen deſigneren , tot verſekeringhe van de gene die daer inne intereſt ſyn hebbende , ende op dat de gene die eenige penningen te lichten hebben , niet gehouden en ſouden weſen hunnen toeganck te nemen tot veele erffgenamen , ende te ontfangen t'gene men haer ſchuldich is met kleyne parteyen.

hebben

II.

Hebben wy verclaert ende verclaeren soo aen onse Officiere[n] als aen die van onse Vassaelen, met die gene die hier toe van onsen t'weghen sullen wesen ghestelt ofte andere daerinne interest hebbende, dat sy sullen mogen actionneren ende d'wingen die weduwen, erfgenamen, ende cautionarissen van sulcke Officiere[n] van hunne handen te ydelen van t'gene hier boven gheseyt is, ende dat de voorsseyde weduwen erfgenamen ende cautionarissen met sulcken getrouwe, exacte ende behoorelycke overleveringhe van t'gene daer was overghebleven in de macht van den afflyvigen ten tyde van syn overlyden, sullen worden ontslagen van alle actien, ende vervolgingen.

III.

Hebben van ghelycken verclaert ende verclaeren dat het ordinaris ende ghewoonelyck recht van de consignatien oft nantissementen van sulcken penninghen, briefven ofte andere soorten van effecten, die niet en sullen wesen ghelicht, binnen het leven van sulcken Officiers, niet en sal aenraecken aen hunne weduwen oft erfgenaemen, voorder als voor die helfft van t'gene die Officiere[n] souden hebben ontfangen, waertaken dat het furnissement by hun hadde gedaen gheweest
welcke

welcke helft hun sal betaelt worden contant by de
voorz. Treforyen, Massarderyen, Argenteryen, oft
Comptoiren daer sy die voorz. remisen doen sullen die
welcke die andere helft van t'voorz. recht prouffiteren
sullen als die lichtinghe van de voorz. consignatien en
de nantiffementen gheschieden sullen.

IV.

Van gelycken die Officieren, oft hunne Erfgenamen
ende Borghen, waer van de Officien syn ghepasseert in
de derde handt oft voirders, sonder hun ontlafft te hebben
van t'ghene voorz. is aen die Bancken van Justicie daer
sy weren dienende oft aen de naercommelinghen in de
voorz. Officien, sullen ghehouden wesen hun te com-
men quyten in der manieren hier vooren gheseyt, bin-
nen drye maenden naer de publicatie van dese jeghen-
woordighe, te doene in ordinarise ende ghewoonelycke
forme, op pene dat die ghene die in het voorz. in ghe-
brecke sullen blyven, sullen vervallen in de boete van het
vier-dobbel van t'ghene 'men bevinden sal met bedroch
by hun verswegen te wesen, te verdeylen in dryen, d'een
derden deel t'onfen profyre, het ander aenden Officier
die het exploiét doen sal, ende het resterende voor den
aenbrengher.

B

Ende

V.

Ende wat aengaet die ghene die teghenwoordelyck bedienen alsulcke Officien, wy hebben hun gheordonneert ende ordonneren by desen, dat sy promptelyck sullen hebben over te leveren in handen van onse Raeden Fiscalen in een ieders district, oft andere Officieren die hier toe sullen wesen gecommitteert, eene pertinente declaratie van alle de consignatien ende nantiffementen wesende onder hen, met de circumstantie van de tyden persoonen, ende andere daer toe dienende, op pene van daer toe ghedwonghen te worden by weghe van executie, uyt crachte van dese alleenelyck, ende sonder ander mandement, ghebodt ofte brieven, ende hunne fauten te beteren ten arbitrage van onse voorz. Raeden, ende ten profyte alsin het voorgaende artyckel.

VI.

De executeurs van testamenten, mombooren ende andere bewindthebbers van ander lieden goederen die noch syn actuelyck in hunne diensten hebbende teghenwoordich in handen eenige penningen oft goederen die hun resteren, t'sy van dat sy niet en syn gereclameert, ofte wel om dat sy syn sustinerende proces tegendie gene die daer recht toe pretenderen ofte andersints, sullen passeren mits d'overleveringe van het dobbel van hunne

ne leste Rekeninghe ghedaen, ghesloten, ende ghearrestert ghelyck alst behoort, om die selve penninghen te worden ghestelt daer ende alsoo sal worden gheordonneert, midts dat de selve sullen wesen ontslaghen van alle voordere actie ende vervolginghe tot hunnen laste.

VII.

Ende voor soo veele als raect sulcke executeuren, mombooren, bewindthebbers, ende andere boven ghe-noemt, die noch egeene rekeninge sullen hebben gedaen van hun bewindt ende administratie al-hoe-wel sy begonst hadden over eenighe jaren herwaerts, de selve sullen ghehouden ende gheobligeert wesen de selve te doen voor hunne respectieve rechteren, binnen den tydt van drye maenden naer die publicatie deser, op pene van daer toe ghedwonghen te vvorden by comminatie ende decreet van pene tot hunnen laste.

VIII.

Maer die Erffgenamen ofte Borgen van sulcken per-soonen die noch comptabel ende reliquatairen sullen wesen, ende terwylen noch versien van tytels ende briefven, geldt ende andere goederen ende effecten van derde persoonen, sullen oock gheven aen onse voorsz. Fiscalen oft andere hier toe ghecommitteert ghelycke

pre cise specificatien , binnen drye maenden naer de
put slicitatie van dese ordonnantie , ten waere dat sy liever
hadden hun over te leveren op het eynde van desen ter-
myn het dobbel van de rekeninge , waer aff sy de keuse
sullen hebben dieselve te doen ende te volbrengnen
binnen den selven tyt , mits het welcke sy hun sullen
konnen ontlasten.

IX.

Onse Fiscales sullen sorge dragen van te letten ende
hun te informeren tot conservatie van onse rechten ende
authoriteyt , oft ons eenige saecke toegevallen sal welen,
door het welck vuyt crachte van het recht d'aubaine,
d'espaue , desherence , vacance ofte op wat anderen tyt
dat het soude mogen wesen ende die ons te doen aenwy-
sen met alle vlyticheyt , ende veerdicheyt soo tot onsen
dienst van noode wesen sal.

X.

Ende op dat dese recherchen ende ondersoeckingen
met meerder vrucht souden worden gedaen , wy hebben
ghedeclareert ende declareren , dat alle genantiseerde
ende gheconsigneerde penningen , over dertich jaeren
gepasseert ende meer , die men niet en reclameert ,
oft om de welcke egeene voorder vervolginge ,
en

en worden gedaen , sullen wesen tot onser dispositie om profytelyck te worden geemployeert , ter directie van die van onse Finantien , behalven aen ons van die weder te geven ende te restitueren aen die gene die hier naer souden mogen vercrygen de adjudicatie, ofte daer van het recht te bekommen door wettelycke middelen , tot welcken eynde wy hebben gheobligeert ende obligeren mits desen onse Domeynen Beden ende Subsidien ordinarijse ende extraordinarijse, ieder in syn district.

XI.

Ende op dat eeniegelyck mach letten op de bewarenisse van t'gene hem is toecommende, ende overbrengen alsuicke besitters ofte usurpeerders van anderlieden goet, wy ordonneren dat by de diligentie van onse voorsz. Fiscalen, eeniegelyck soo t'hen behoort de daegselen, notificatien ende andere devoiren van rechte in ordinarijse forme gedaen worden inhoudende de declaratie van de nantissementen die sy bevinden sullen ons te konnen aangewesen worden , met de namen ende toenamen van de gene diese hebben gemaectt ende van de gene tot wiens profyete die gedaen syn , op datse die souden reclameren binnen corten tyt die daer toe by onse Raeden sal worden ghestelt, op pene den selven tyt overstreken synde, die selve sullen worden aangewesen tot onsen profyete.

XII.

In welke saecken wy hebben geconsenteert ende consenteren midts desen aen de voorz. aenbrengers het vierde deel datter van comen sal, die affcortinge gedaen van alle kosten ende behoorelycke lasten, ende het ander vierde deel aen de Officieren, soo dat ons die rechte hellicht van het toegevallen comt te blyven.

XIII.

Ende om te beletten ende te voorkomen alle tergiversatien ende lanckduricheyt van processen die op dit stuck souden mogen voorvallen door den wech van appellatien ende reformatien van sententien ende ordonnantien daer-over te geven door die Raeden ende andere subalterne rechteren van Justitie. Wy hebben gewilt ende geordonneert dat die voorz. appellatien egeen andere effecten sullen hebben als devolutiff, ende geensins suspensiff ende dat sulcke sententien, ende ordonnantien gegheven ter oorsake als boven, soo ende gelyck die souden mogen wesen, t'sy provisionele oft diffinitive, sullen altyt vvesen executabel by provisie niet tegenstaende de voorz. appellatie ende sonder prejuditie van de selve.

Ontbieden daeromme ende bevelen aen onse seer
lieve

lieve ende getrouwe die Hooft-Présidenten ende luyden van onsen Secreten ende grooten Raeden, Cancellier ende luyden van onsen Raede van Brabant, Gouverneur, Président ende luyden van onsen Raede van Luxembourgh, Gouverneur, Cancellier ende luyden van onsen Raede van geldren, Président ende luyden van onsen provincialen Raede van Vlaenderen, Gouverneur, Président, ende luyden van onsen Provincialen Raede van Arthois, Groot Bailliu van Henegouvve, ende luyden van onsen ordinaris Raede tot Berghen, Gouverneur Président ende luyden van onsen Provincialen Raede tot Namen, Gouverneur van Ryffel, Doyay ende Orchies, onsen Prevoost le Comte tot Valencyn, Bailliu van Doornick, ende Doornickſche, Schouteth van Mechelen ende allen andere onse Justicieren ende Officieren ende die van onse vassaelen, hunne stedehouderen ende eenen iegelyck van hen soo hem toebehoort ende hem aengaen sal, dat sy dit iegenvvoordich eeuuvich Edict, terstont publiceren ende doen publiceren alomme door de plaetsen ende limiten van hunne jurisdictie daer-men ghewoon is vyt-roepinghen ende publicatien te doene, ende daer-en-boven dat sy die bewaren, observeren, eende onderhouden, doen bevaren, observeren, ende onderhouden naer syne forme ende inhoudt, procedierende ende doende procederen teghens de overtreders ende onghehoorsame by executie van de penen ende amenden daer toe staende sonder faveur,
ver

verdragh , ofte dissimulatie: Want ons alsoo ghelieft. In
teecken d er vvaerheyt hebben vvy onsen Segel hier aen
doen hangen. Ghegeven in onse stadt van Brussele
den 23. October in't jaer ons Heeren 1663. Ende
van onse Rycken het dry-en-veertighste. Was ghepara-
pheert *Steenb. Vt.* Op de plycke stondt gheschreven *By*
den Coninck in synen Raede , onderteeckent *Verreyken*. Ende
vvas 'rvoorlz. Edict gheseghelt metten grooten Seghel
van syne Majesteit in rooden vvasse vyt-hanghende in
dobbelen steerte van parcquement.